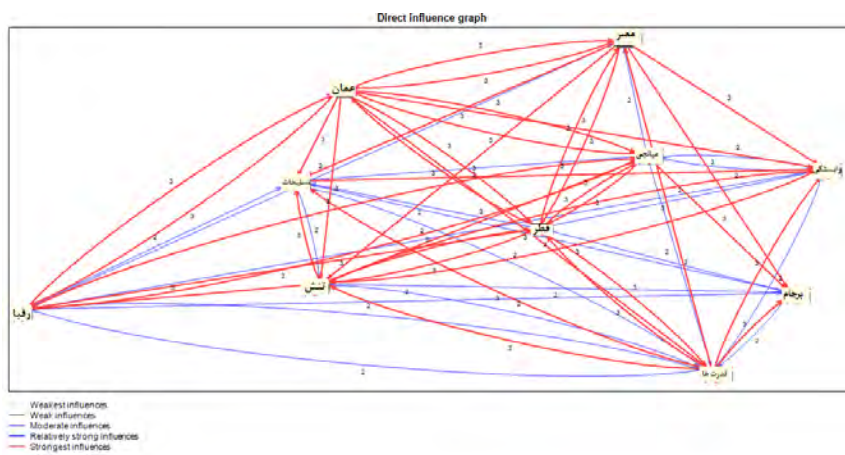

جدول ۷. عوامل اصلی مؤثر بر شکل‌گیری ائتلاف نظامی عربی

عوامل تأثیرگذار	بروز و تشدید تنش میان قطر با دیگر کشورهای عربی، نقش‌آفرینی قدرت‌های فرامنطقه‌ای و تأثیرگذاری آن‌ها، میانجی‌گری پاکستان و عراق برای بهبود روابط ایران و عربستان، روابط حسنه ایران با عمان، نگرانی رقبای اقتصادی منطقه مثل هند، ترکیه و روسیه از شکل‌گیری ائتلاف، عدم همراهی کامل رهبران سیاسی مصر با ائتلاف
عوامل تأثیرپذیر	افزایش توان و تسلیحات نظامی ایران، نبود وابستگی اقتصادی میان ایران با کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس
عوامل مستقل	توافق هسته‌ای ایران با ۵+۱ موسوم به برجام
عوامل هدف	افزایش ناامنی و تنش میان ایران و عربستان

شکل ۴. نمودار تأثیرات مستقیم بین عوامل

تحلیل یافته‌ها

استفاده از پرسش‌نامه طیف لیکرت در مورد میزان اثرگذاری عوامل مؤثر و نیز مانع شکل‌گیری ائتلاف نظامی عربی خلیج فارس، به دلیل آشفتگی و ترتیب نامنظم عوامل از این حیث که نظم مشخصی میان عوامل مؤثر و یا مانع شکل‌نگرفت، اجازه‌ی اظهارنظر قاطع در مورد وضعیت شکل‌گیری این ائتلاف را به نگارندگان نداد. بر اساس آنچه در جلد شماره ۲ آمد، دو مؤلفه‌ی مانع یعنی بروز و تشدید تنش میان قطر با دیگر کشورهای عربی و عدم همراهی کامل رهبران سیاسی مصر با این ائتلاف از نظر کارشناسان، بیشترین تأثیر را بر فرایند شکل‌گیری این ائتلاف داشت، اما از آن‌سو مؤلفه‌های افزایش ناامنی و تنش میان ایران و عربستان، نبود وابستگی اقتصادی میان ایران با کشورهای حاشیه‌ی جنوبی خلیج فارس، افزایش